

Maréknyi apró

Az a régi fiú, a kezdő tanár a Munkácsy utcából néha feltűnik újra, már rég láttam, itt cselleng körülöttem most is, leül mellém, belebámul füzetembe, meglöki könyököm, miközben írom, hogy az a régi fiú, a kezdő tanár, letett cigarettámat ő szívja végig, a hamutartó szélén elhamuhodik a törtfehér rudacska, nézi, mit írok róla, hogy minden héten a Munkácsy utcából gyalogolt ahhoz a gazdag családhoz, az apa dzsippel jár, nyaralójuk Leányfalun, lakásuk az egyik Palatinus-ház legfelső emeletén, soha nem derül ki, hány szobából áll, pedig egész évben oda jár tanítani egy kisleányt, hogy felvegyék a gimnáziumba, a Munkácsyból gyalogol át hetente kétszer az a kezdő tanár, hogy magyart tanítson a kisleánynak, aki be akar jutni a gimnáziumba, és minden óra végén egy maréknyi, átlangyosodott fémpénzt kap tőle, egyeseken, mindenféle címletekben csörögnek a kezdő tanár zsebében, aki az órák után lefut a lépcsőn, ki az utcára, a Pozsonyi útról nyíló kis mellékutcába, ahol egy antikvárium kirakatában Kálvin fekete márványszobrára álldogál, Bordának hívták azt a férfit a könyvek között, mindig vett tőle egy olcsó, gyűrt verseskötetet vagy egy régi folyóiratot, s a fémpénzsekkel fizetett, aztán beült a közeli kocsmába, és ha futotta, kávéja mellé kisleányt is rendelt, olvasgatott, mielőtt hazament volna a Munkácsyba, és közben arra a fent úszó fényes teraszra gondolt, ahol egy órával előbb üldögélt a kisleánnyal, ahol magyarázta a toldalékolást, a hangrendet, a szófajok rendszerét, ült a füstös kocsmában versekkel a kezében, de a folyóra gondolt, amiről alig tudta levenni a szemét, hogy a kisleánnyal nézzen, egy néma sziget lebegett a folyó közepén méltósággal, ezt a tűnődő lebegést látta a cigarettafüstben, a kocsmáasztala felett, és a pénzre is gondolt, ami a zsebében nehezedett, amit a kisleánnytól kapott az órák után, s nem értette, miért gyűlöli az a gyerek, hogy miért fizeti ki őt, a kezdő tanárt ezekkel

---

Tomaji Attila költő elmesélt Darvasi Lászlónak egy történetet. Darvasi nyomban „meg is vette”, és megírta. Csakhogy Tomaji Attila is megírta közben. Két író, két hang, egy történet.

a fémpénzekkel, s amikor a kisleányt felvették a híres pesti gimnáziumba, egyik este még egyszer meghívták, ott állt ismét azon a teraszon, a folyó fölött, nézte, hogy lebegett a város fénye a néma sziget felett, s akkor megkérdezte, miért kapott egy éven át maréknyi súlyos fémpénzeket, és kiderült, egész évben büntetésben volt az a kisleány, aki nem figyelt az órákon, nem tanulta a magyart, ezért kellett a kezdő tanár, és ha egyszer kellett, mondta a gazdag apa, aki dzsippel járt, és nyaralója is volt Leányfalun, fizesse ő a kezdő tanárt, fizessen csak a zsebpénzéből, ha nem figyel az iskolában, tanuljon meg valami fontosat, és az a régi fiú, a kezdő tanár akkor bocsánatot kért a kisleánytól, akitől elfogadta egy éven át a zsebpénzét, amiből könyvet vagy fröccsöt vett, lesétált a lépcsőházban, ki az utcára, be az antikváriumba elköszönni Borda úrtól, mert nem jön többé, ivott valamit a szemközti kocsmában, aztán hazament a Munkácsyba, fel a második emeletre, végig a lerohadt gangon, ahol a kinti közös wc-re járt, ha szüksége támadt, benyitott lakása konyhájába, rögtön jobbra falikút lógott, ott fürdött a télen-nyáron jéghideg vízben, nem nézett ki a gangra nyíló ablakon, csak homályos körvonalakat látott volna a hályogtüveg mögött, a közeledőket lépteikről ismerte fel, majomfája is ott pusztult el a fénytelen szoba ablakában, szerteágazó törzse, mint a fájdalom törzse, szétfutott a világba, leült öreg asztala mellé az a régi fiú, a kezdő tanár, ahogy azóta is, minden nap, és arra a lebegő szigetre gondolt írás közben, látta magát, ahogy fut a lépcsőházban, ki a Pozsonyi útra, belép az antikváriumba, leül asztalához a kocsmában, a hamutartóban a sok elhamuhodó törtfehér rudacska, szájában valami fémes íz, s olvassa tovább a megkezdett verseket –